

Samenvatting onderzoek

Uitvoeringsleiderschap. Hoe topbestuurders van uitvoeringsorganisaties wens in werkelijkheid vertalen.

Prof. dr. Zeger van der Wal

Uitgeverij: Boom Bestuurskunde

Korte samenvatting van het essay

Door breed uitgemeten schandalen staat de uitvoering de laatste jaren in de schijnwerpers. Dit essay geeft een inkijk in de doorgaans vrij onzichtbare wereld van topbestuurders van uitvoeringsorganisaties. Hoe proberen zij Haagse beleidswensen te vertalen in begrijpelijke en uitvoerbare dienstverlening? Hoe navigeren zij tussen de eisen van efficiënte standaardisatie en effectief menselijk maatwerk? Op basis van openhartige gesprekken met de leiders van prominente uitvoeringsorganisaties worden de contouren zichtbaar van uitvoeringsleiderschap; een bijzondere vorm van publiek leiderschap die aparte aandacht en waardering verdient.

Het essay bevat een schets van de verschillende typen uitvoeringsorganisaties in Nederland, de wijze waarop er in de afgelopen decennia politiek en maatschappelijk met deze organisaties is omgegaan, en de implicaties hiervan voor sturing, controle en leiderschap. Vervolgens worden thematisch de belangrijkste inzichten uit de diepte-interviews en case-analyses weergegeven. Het essay sluit af met een profielschets van de effectieve uitvoeringsleider: een bijzonder type publiek leider dat meer aandacht en waardering verdient.

Belangrijkste uitkomsten/conclusies

Uitvoeringsleiderschap blijkt een bijzondere, deels eigenstandige vorm van publiek leiderschap, met duidelijke eigen accenten, opgaven en benodigde capaciteiten. De effectieve uitvoeringsleider heeft, volgens de profielschets in het boek:

- een uitstekende antenne voor politieke en maatschappelijke ontwikkelingen en de implicaties daarvan;
- begrip voor politieke dynamiek en politiek-ambtelijk samenspel;
- het bewaken van de operationele, financiële en strategische autonomie;
- een *Can Do* mentaliteit en streven vanuit pragmatisme en maatschappelijke sensitiviteit naar continue verbetering.

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Vervolgonderzoek zou zich kunnen richten op typologieën van uitvoeringsleiders. Nader onderzoek onder politieke opdrachtgevers en afnemers van diensten kan eveneens waardevolle inzichten opleveren over hun verwachtingen en evaluaties van het handelen van uitvoeringsleiders. Ook is meer inzicht nodig in de complexe praktijk van de uitvoering.